

Сана дбыллаабы утренник сценарийа «Козленок мүччүргэннээх сырыылары»
Мүрүтээби «Мүрүчээнэ 3 нүөмөрдээх оҕо саадын Бороҕон сэлиэнньэтин» Уус –
Алдан улууһун иитээччитэ Старостина Варвара Андреевна.
(бэлэмнэнии бөлөх оболоругар)

Оруоллар:

- козленок;
- оҕонньор;
- эмээхсин;
- куобахтар;
- эһэчээннэр;
- 2 бөрө;
- 2 саһыл;
- 2 дьуос;
- хаардар;
- Хаарчаана;
- Тымны оҕонньор.

Кэлсээнньит: - Хаһан эрэ, ханна эрэ, бу орто Дойдуга, хоту дуу, соҕуруу дуу, арҕаа дуу озорбуттара үһү оҕонньордоох эмээхсин. Оҕонньордоох эмээхсин соҕотох козленоктаахтар эрэ эбит. Оҕонньор сарсыардаттан кизһээннэ диэри үлэлиир да үлэтэ кыайтарбат эбит. Эмээхсин иистэнэриттэн, баайарыттан, ас астыырыттан соло булбат. Биридэ оҕонньор дьоллоох оһоххо оттор маһа бүтэн хаалбыт, мас мастыы бараары гыммыт, уонна эппит:

Оҕонньор: - Оо дьэ, кырдыаммын ыраах кыайан хаампат буолбуппун, атаҕым да ыалдьар (атаҕын имэринэ озордобуна козленок киирэн кэлэр).

Козленок: - Оо, эһэкээ, мин барыым, мин начаас хомуйан кэлиэм (козленок салаасканы ылан тыаҕа айанныыр).

Козленок баран иһэр, баран иһэр, маһын хомуйар. Кизһэрэн хаалар.

Козленок: - Уой, халлааным харанарбыт, дьиэбин хайдах булабын? Аауу, аауу!

Кини муһан хаалбыт уонна мээһэ иннин хоту баран испит. Арай ол баран иһэн куобахчааннары көрсүбүт (куобахтар үнкүүлэрэ).

Куобахтар: - Хайа бу ким сылдьарый бачча хойут?

Козленок: - Мин, мин козленокпын. Мас мастыы кэлэн баран муһан хааллым, көмөлөһүҥ эрэ баһаалыста.

Куобахтар: - Оо, козленок, дьиэн хайа диэки баарый?

Козленок: - Билбэппин ээ.

Куобахтар: - Ээ оччобуна эйиигин эһэчээннэргэ илдьиэххэ, кинилэр билэллэрэ буолуо, биһигини кытта барыс.

Козленогу куобахчааннар илдьэ бараллар (эһэчээннэр киирэллэр, үнкүүлүүлэр).

Куобахтар: - Эһэчээннэр, биһиги эһиэхэ козленогы аҕаллыбыт, кини мунан хаалбыт, көмөлөһүөххүт дуо? (диэн баран тыа диэки сырсан хаалбыттар).

Эһэчээннэр: - Кыаллар буоллаҕына көмөлөһөн бөҕө буоллаҕа дии. Хайа диэкиттэн кэлбиккиний? Тугу гына сылдыаҕын?

Козленок: - Сарсыарда мас мастыы кэлэн баран мунан хааллым. Хайа да диэкиттэн кэлбиппин билбэппин (козленок умса туттар).

Эһэлэр сүбэлэспитэ буолаллар.

Эһэчээннэр: - Биһиги эйиигин бырааттарбытыгар бөрөлөргө илдьиэхпит, кинилэр киэн сиринэн сүүрэр кыыллар, билэллэрэ буолуо.

Эһэчээннэр козленогы бөрөлөргө илдьэ бараллар (бөрөлөр үнкүүлэрэ).

Эһэчээн: - Бырааттарбыт бөрөлөр, бу козленок мунан хаалбыт, көмөлөһүң эрэ.

(Бөрөлөр козленогы тула көрө - көрө хаамсаллар).

1 бөрө: - Ыыы, наһаа да минньигэс быһылаах ээ, сиэбит киһи баар ини.

2 бөрө: - Хайдах буоллун! Эһэчээннэр көмөлөһүң диэбиттэрэ дии.

(Эмиэ сүбэлэспитэ буолаллар).

2 бөрө: - Эһиэхэ эдьийдэрбит саһыллар көмөлөһөллөрө буолуо (саһыллар үнкүүлэрэ).

Бөрөлөр: - Дорооболорун эдьийдэр! Бу козленок оҕото мунан хаалбыт, көмөлөһүөххүт буолаарай? (козленогы тула хаамаллар).

Саһыллар: - Эн кимниий?

Козленок: - Мин козленокпын.

Саһыллар: - Олус да минньигэс сыт кэлэр (козленогы сыттыыллар).

Козленок: - Миигин сиэмэн, сиэмэн, обонньордоох эмээхсин миигин кэтэһэн олороллор, мин кинилэргэ мас хомуйа кэлбитим уонна мунан хааллым.

1 Саһыл: - Чэ, буоллун даҕаны, көмөлөһүөхпүт.

2 Саһыл: - Биһиги саамай куттанар кыылбыт туһунан таабырынна таай, оччоҕо көмөлөһүөхпүт (дьуос туһунан таабырын)

Козленок: - Аа ол дьуос бээгэй ди!

(Саһыллар куттанан куотан хаалаллар).

Козленок дьуостары көрсөр (дьуостар үнкүүлэрэ).

Дьуостар: - Хайа бачча кизһэ, бачча харанаҕа киммит сылдыар бу?

Козленок: - Мин козленокпын, мас хомуйа кэлэн баран мунан хааллым, баһаалыста көмөлөһүң эрэ.

Идьуос: - Көмөлөһүөхпүт, көмөлөһүөхпүт. Манна чугас Хаардар көтө – даһа сылдыбаллар этэ, үөһээнэн сылдыбан кинилэр көрбүттэрэ буолуо (хаардар үнкүүлэрэ).

Хаардар: - Хайа туох буоллугут, тоҕо айманныгыт?

Хаарчаана киирэн үнкүүлүүр.

Хаарчаана: - Козленок куттаныма биһиги эн дьибэбин көрбүшпүт, чэ бардыбыт.

(Хаарчаана Хаар кыырпахтарын кытта козленогы илдэ бараллар. Козленок дьибэтигэр кэлэллэр).

Эмээхсин: - Уу үөрдэхпитиэн, хата козленокпыт кэллэ (оҕонньордоох, эмээхсин козленогы кууһаллар, имэрийэллэр).

Козленок: - Мин мунан хаалан хойутаатым, онно миэхэ тыа кыллара көмөлөстүлэр.

Хаарчаана: - Козленок, аны соҕотоҕун билбэт сиргэр барбат буол. Тыаҕа олус сэрэхтээх.

Козленок: - Сөпкө этэбин Хаарчаана.

Хаарчаана: - Ол эрэн олус хомойуман, бүгүн биһиэхэ дьикти күн. Киһи баҕата барыта туолар. Оонньуу, көр, үөрүү, остуоруйа күнэ – Саһа дьыл!

Козленок: - Күндү табаарыстарым, кыылчааннар бука бары кэлин манна, бүгүн манна Саһа дьыл, бүгүн манна бырааһынньык!

Хаарчаана: - Саһа дьыл бүгүн кэллэ,

Оҕо аймах көрүлүүр,

Манна көргө кэлэн иһэр,

Саһа дьылы көрсүһэ

Тымныы кыһын эһэбит.

(табалар үнкүүлэрэ)

Табалар кэннилэриттэн Тымныы оҕонньор киирэр.

Тымныы оҕонньор: - Саһа дьылынан, саһа дьолунан! Сиэним Хаарчаана уонна мин барыгытын эбэрдэлиибит! Үөрүү – көтүү, дьол – соргу, сылы быһа эһигини хоробуоттаан эргиттин!

(оҕолор Тымныы оҕонньору ытыс тыаһынан көрсөллөр).

Иитээччи: - Эһэкээ, кыратык олорон сынньаммаккын дуо? Биһиги эһиэхэ ырыа, хоһоон бэлэхтиэхпит.

Тымныы оҕонньор: - Өөр да өр айаннаан,

Араас дьыссааттарга сылдыбан,

Үнкүүлээн, оонньоон

Атахтарым сылайдылар,

Кыратык олорон сынньаньам.

Ырыаны, хоһоону истэрбин

Олус даѳаны сөбүлүүбүн.

Хоһоон Ариан Кондратьев “Моруос оѳонньор”

Хоһоон Мария Обутова – Эверстова “Сага дьыл”

Хаарчаана: - Эһэкээ, эн харыйан? Сага дьыл туһунан хоһоон аахтылар дии. Онтон манна оѳолорго симэхтээх харыйа аѳалбатах эбиппит дии.

Тымныы оѳонньор: - (соһуйар) Кырдык даѳаны. Хайа аптаах торуоскам ханнаный? Оо. Кэлэн иһэн түһэрэн кэбиспиппин буолбат дуо? Торуоскабын илиибэр туттахпына эрэ харыйабын баар гынабын. Чугас түһэрбитим буолуо (көрдүү барар).

Иитээччи: - Оѳолоор, эһэкээһнэ көмөлөһөн дьүкээбил уотун суһумнуу оонньоуоѳун.

Үһкүү “Дьүкээбил”.

Хаарчаана: - Эһэкээ, эһэкээ дьүкээбил уота оонньоон халлааны сырдатар кэмигэр аптаах торуоскаѳын булан аѳаллым.

Тымныы оѳонньор: - Баһыыба сиэнчээним.

Тымныы оѳонньор харыйа диэки хайыһан туран торуоскатынан далбаатыыр, саһарар:

- 1, 2, 3 – симэхтээх харыйа бу залга баар буола түс!

(Уот сабыллар, хараһа буолар, ”күүстээх тыал иһиһирэрэ иһиллэр”, таһаһы ылаллар, уоттаах харыйа баар буола түһэр. Бары үөрэн ытыстарын таһыналлар).

Иитээччи: - Тыый, харыйабыт тула хаар бөѳө түспүт дии!

Үһкүү “Хаар кыырпахтара”

Оонньоуу “Үтүлүгү экирэтии”

Ырыа П.Кудрявцев тыл., В.Герчик мел. “Сага дьыл”

Тымныы оѳонньор: - Оѳолорум олус да үчүгэй хоһооннору аахтыгыт, ырыалары ыллаатыгыт, маладьыастар.

Иитээччи: - Чэйин эрэ, оѳолоор, күндү ыалдьыттарбытын кытта лаглайбыт күөх харыйабыт тула төгүрүччү тураммыт хорбуоттаан барыаѳын!

Хорбуот “ В лесу родилась елочка”.

Тымныы оѳонньор: - Үчүгэй да эѳэрдэ нүөмэрдэри көрдүм. Маладьыастар. Оѳолорбор үөрэ – көтө бэлэхтэрбин туттарыам. Аптаах торуоскам, кэрэчээн харыйа анныгар оѳолорго бэлэхтэри баар гыһаргар көрдөһөбүн!

(Харыйаны таарыйар, аптаах муусука тыаһыыр. Харыйа анныттан эрдэ бэлэмнэммит бэлэхтэри таһаарар. Тымныы оѳонньор уонна Хаарчаана кэһиһилэри түһэтэллэр).

Биһиги барар кэммит тийһэн кэллэ. Этэһнэ туһалаах дьон буола улаатыһ. Сага дьылынан! Сага дьолунан!